

УХВАЛЮЮ

**В.о. голови
Координаційної ради
з екологічного маркування**

С.С. Куруленко
21 серпня 2017 року

ПРОТОКОЛ № 1 – 2017 – КР
засідання Координаційної ради з екологічного маркування

Міністерство екології та природних ресурсів України
Орхуській інформаційно-просвітницькій центр
м. Київ, вул. Митрополита В. Липківського, 35

21 серпня 2017 року

Зареєстровані та присутні:

В.о. голови: Куруленко С.С. (за дорученням Краснікова Д.А.)

Відповідальний секретар: Берзіна С.В. (за дорученням Іванової О.В.)

Члени Координаційної ради та запрошені, згідно реєстру.

З 14 – членів Координаційної ради, з правом голосу присутні – 11, кворум є.

По першому питанню порядку денного:

СЛУХАЛИ:

Куруленко С.С., якій відкрив засідання, зазначивши, що за дорученням голови Координаційної ради – Краснікова Д.А. йому делеговано провести засідання ради, і запропонував такий порядок денний та регламент:

1. Про результати проходження національної акредитації ООВ «Центр екологічної сертифікації та маркування» ВГО «Жива планета» (надалі – орган з екологічного маркування, OEM) на відповідність вимогам ДСТУ EN ISO/IEC 17065.

Доповідач: Перминова С.Ю. Регламент: 10 хв.

2. Розгляд та обговорення перед прийняттям проекту змін до положення «Про Координаційну раду з екологічного маркування».

Доповідач: Берзіна С.В. Регламент: 5 хв.

3. Про страхові ризики OEM (коригувальна дія).

Доповідач: Перминова С.Ю., представник ПАТ «НАСК «ОРАНТА»
Регламент: 10 хв.

4. Про актуалізацію Політики та Цілей OEM (коригувальна дія).

Доповідач: Берзіна С.В. Регламент: 5 хв.

5. Про інші коригувальні дії по усуненню невідповідностей СУЯ OEM (за результатами аудиту на місці НААУ 30.07 – 02.08.2017).

Доповідач: Перминова С.Ю. Регламент: 10 хв.

6. Розгляд та обговорення перед прийняттям проекту СОУ OEM 913.06:201X Система екологічної сертифікації та маркування згідно ДСТУ ISO 14024:2002 (ISO 14024:1999, IDT). Терміни та визначення.

Доповідач: Берзіна С.В. Регламент: 5 хв.

7. Різне

ВИРІШИЛИ: Затвердити пропонований порядок денний засідання без змін та доповнень.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» – 12, «проти» – 0, утримались – 0.

Рішення прийнято.

Питання №1. Про результати проходження національної акредитації OEM на відповідність вимогам ДСТУ EN ISO/IEC 17065.

СЛУХАЛИ:

Перминову С.Ю., яка повідомила, що акредитація за сферою діяльності (добровільна екологічна сертифікація) OEM здійснюється у добровільному порядку, з метою підтвердження компетентності. Відповідність OEM вимогам ДСТУ EN 45011:2001 Загальні вимоги до органів, які керують системою сертифікації продукції, було підтверджено атестатом акредитації Національного агентства акредитації України (надалі – НААУ) від 16.07.2010 № 10156 (чинний до 15.07.2013).

У 2012 році європейській стандарт EN 45011 було скасовано на заміну впровадженого стандарту EN ISO/IEC 17065:2012 Conformity assessment -- Requirements for bodies certifying products, processes and services. У зв'язку з цим, ВГО «Жива планета» розпочала перегляд у 2013 році СУЯ OEM згідно вимог ISO/IEC 17065.

В Україні стандарт ДСТУ EN ISO/IEC 17065:2014 Оцінка відповідності. Вимоги до органів з сертифікації продукції, процесів та послуг був введений в дію з 01.01.2016 р. і з 01.10.2016 застосовується НААУ для проведення перевірок органів оцінки відповідності. ВГО «Жива планета» подала заявку до НААУ на повторну акредитацію у 2015 році. У період з 31.07 до 02.08.2017 відбувся один з завершальних етапів національної акредитації OEM – аудит на місці. За результатами аудиту було виявлено 11 невідповідностей, на усунення яких OEM було розроблено та впроваджено план коригувальних дій (Додаток 1).

ВИРІШИЛИ: Інформацію Перминової С.Ю. прийняти до відома.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» – 12, «проти» – 0, утримались – 0.

Рішення прийнято.

Питання №2. Розгляд та обговорення перед прийняттям проекту змін до положення «Про Координаційну раду з екологічного маркування».

СЛУХАЛИ:

Берзіну С.В., яка повідомила, що згідно спільного плану ТК 82 та OEM від 11.01.2017 р. по перевірці екологічних критеріїв оцінювання життєвого циклу OEM (розроблених згідно ДСТУ ISO 14024) на 2017 – 2018 рр. запланована перевірка 27 нормативних документів.

Вона зазначила, що планова перевірка критеріїв здійснюється кожні 5 років, а також у разі:

а) змін державних норм або нормативно-технічних документів, що взаємопов'язані з його вимогами;

б) надходження нових даних про властивості складників та технологічні інновації;

в) визначення інших факторів, що впливають на стан довкілля та здоров'я людини, пов'язаних з виробництвом, застосуванням чи експлуатацією продукції визначеної категорії.

До повноважень Координаційної ради належить розгляд, внесення пропозицій та надання рекомендацій щодо упровадження проектів екологічних критеріїв, розроблених згідно ДСТУ ISO 14024 (ISO 14024, IDT).

Враховуючи вищезазначене, та з метою оптимізації роботи Координаційної ради, вона запропонувала внести доповнення наступного змісту:

Пункт 11 абзац 1 доповнити новими реченнями: *«Засідання можуть бути очні (офлайнові), так і заочні (в онлайні) – обміном електронними листами, обговоренням в чатах (Skype, Google Talk, тощо), IRC-каналах та іншими взаємоприйнятними способами. Рішення про форму засідання приймає голова Ради за пропозицією органу з екологічного маркування. Підтвердженням участі в заочному засіданні є електронний лист члена Ради, в якому має бути обов'язково вказано про підтвердження його участі у засіданні та про коректність відображення у протоколі всіх його голосувань».*

Пункт 14 після абзацу 2 доповнити новими абзацами:

«- аналізування ризиків щодо неупередженої діяльності органу з екологічного маркування та заходів з їх усунення і мінімізації;

- аналізування рівня професійної відповідальності органа з екологічного маркування;»

Картавцева О.М., який запропонував викласти по тексту положення замість Рада – Координаційна рада.

В обговоренні прийняли участь: Салій І.М., Черненко В.В.

ВИРІШИЛИ: Внести до положення про Координаційну раду зміни наступного змісту:

Пункт 11 абзац 1 доповнити новими реченнями: *«Засідання можуть бути очні (офлайнові), так і заочні (в онлайні) – обміном електронними листами, обговоренням в чатах (Skype, Google Talk, тощо), IRC-каналах та іншими взаємоприйнятними способами. Рішення про форму засідання приймає голова Ради за пропозицією органу з екологічного маркування. Підтвердженням участі в заочному засіданні є електронний лист члена Ради, в якому має бути обов'язково*

вказано про підтвердження його участі у засіданні та про коректність відображення у протоколі всіх його голосувань».

Пункт 14 після абзацу 2 доповнити новими абзацами:

«- аналізування ризиків щодо неупередженої діяльності органу з екологічного маркування та заходів з їх усунення і мінімізації;

- аналізування рівня професійної відповідальності органу з екологічного маркування;»

ГОЛОСУВАЛИ: «за» – 12, «проти» – 0, утримались – 0.

Рішення прийнято.

Питання №3. Про страхові ризики OEM (коригувальна дія).

СЛУХАЛИ:

Перминову С.Ю., яка інформувала, що однією з встановлених НААУ невідповідностей СУЯ OEM було визначено не врахування вимог заінтересованих сторін під час аналізування ризиків OEM. Вона розповіла, що 09 серпня 2016 року OEM поновив Договір добровільного страхування відповідальності перед третіми особами. Договір був укладений між ВГО «Жива планета» (OEM) та Публічним акціонерним товариством «Національна акціонерна страхова компанія «ОРАНТА» (ПАТ «НАСК «ОРАНТА») за № 3190-06 - 16.

Згідно цього Договору, відповідальність Страхувальника (OEM), пов'язана з наданням послуг з сертифікації продукції відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 14024. Застрахована професійна відповідальність OEM, як цивільно-правова відповідальність за якість та кінцевий результат наданих послуг та здійснених робіт, а саме: на випадок настання ненавмисних упущень, недогляду, необережності Страхувальника, що є професійною особою – особою, що має відповідну спеціалізацію та кваліфікацію для здійснення застрахованої професійної діяльності, і виконує застраховану професійну діяльність сумлінно, із додержанням всіх законодавчих та нормативних (у тому числі галузевих) вимог та отримала право на здійснення відповідної професійної діяльності у запровадженому порядку. Дія Договору поширюється на такі страхові випадки як пошкодження або знищення майна третіх осіб, та за кожним окремим випадком нанесення шкоди майну третіх осіб.

З метою усунення невідповідностей керівництвом OEM були переглянуті ризики щодо неупередженої діяльності пов'язаної з оцінкою невідповідності, які можуть вплинути на страхові випадки, а також розроблені заходи, спрямовані на їх упередження (Додаток 2).

Головко О., заступника начальника відділу страхування Дирекції по роботі з VIP-клієнтами та брокерами ПАТ «НАСК «ОРАНТА», яка повідомила що професійна відповідальність OEM застрахована на загальну страхову суму 100 000 грн, з лімітом покриття на один страховий випадок не більше 10 000 грн. Страхова сума за договором встановлена на підставі заяви страхувальника, додатком до якої є перелік імовірних ризиків, які можуть привести до настання страхового випадку, та погоджена зі Страховиком.

Кабакова Ю.Б., якій запитав **Перминову С.Ю.**, скільки страхових випадків було за період діяльності OEM, та які суми за ними були відшкодовані.

Перминову С.Ю., яка відповіла, що протягом діяльності OEM не було жодного страхового випадку.

В обговоренні прийняли участь: Картавцев О.М., Черненко В.В., Антонов А.В.

ВИРІШИЛИ:

1. Схвалити ризики щодо неупередженої діяльності пов'язаної з оцінкою невідповідності OEM, які можуть вплинути на страхові випадки, а також заходи, спрямовані на їх упередження без змін та зауважень.

2. Рекомендувати OEM поновити Договір добровільного страхування відповідальності перед третіми особами з ПАТ «НАСК «ОРАНТА» на страхову суму 100 тис. грн. у термін, до 31.08.2017 р.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» – 12, «проти» – 0, утримались – 0.

Рішення прийнято.

Питання №4. Про актуалізацію Політики та Цілей OEM

СЛУХАЛИ:

Берзіну С.В., яка інформувала, що однією з встановлених НААУ невідповідностей СУЯ OEM було визначено узагальнений характер пунктів 3 4, 5, 6 документу СУЯ Цілі OEM на 2017 рік.

За результатами перевірки та перегляду Цілі були конкретизовані, також до них були додані якісні та кількісні показники.

У процесі коригувальних дій, пов'язаних з документами СУЯ, була і оновлена Політика OEM.

Вона запропонувала схвалити оновлені редакції Політики та Цілей OEM.

ВИРІШИЛИ: Схвалити пропоновані редакції оновлених Політики та Цілей OEM на 2017 р.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» – 12, «проти» – 0, утримались – 0.

Рішення прийнято.

Питання №5. Про інші коригувальні дії по усуненню невідповідностей СУЯ OEM (за результатами аудиту на місці НААУ).

СЛУХАЛИ:

Перминову С.Ю., яка інформувала, що в процесі впровадження коригувальних дій станом на 21.08.2017 р. були розроблені та актуалізовані наступні документи СУЯ OEM.

1. Розроблений проект процедури залучення, оцінювання та моніторингу субпідрядників OEM (Методика «Управління зовнішніми ресурсами

(субпідряд)». Методика є документом СУЯ, який регулює питання передачі за субпідрядом частини діяльності OEM з оцінювання відповідності. Документ впроваджується на вимогу НААУ і носить упереджувальний характер, виходячи з того, що на даний час OEM не практикує залучення субпідрядних організацій до процедур оцінки відповідності, і не планує практикувати це і у подальшому.

Згідно запропонованої редакції методики, у разі виробничої необхідності OEM може залучати до виконання робіт з оцінювання відповідності продукції вимогам екологічних критеріїв субпідрядні організації. Такі субпідрядні організації мають бути компетентними для виконання визначених OEM субпідрядних робіт. Ця методика не поширюється на постачальників товарів та надавачів інших послуг (поліграфічні, маркетингові, дослідження тощо), необхідних для забезпечення функціонування OEM, які здійснюються OEM або ВГО «Жива планета». OEM може залучати до субпідрядних робіт тільки ті субпідрядні організації, компетентність яких підтверджено:

а) на міжнародному рівні, згідно вимог ISO 14024 відповідно до положень міжнародної програми взаємної довіри та визнання між органами екологічного маркування типу I – Global Ecolabelling Network Internationally Coordinated Ecolabelling System (GENICES) або

б) атестатами про акредитацію відповідно до вимог:

- ДСТУ ISO/IEC 17025 (ISO/IEC 17025) – випробовування та калібрування;
- ДСТУ EN ISO/IEC 17020 (ISO/IEC 17020) – інспектування;
- ДСТУ EN ISO/IEC 17065 (ISO/IEC 17065) – сертифікація продукції, послуг та процесів;
- ДСТУ EN ISO/IEC 17024 (ISO/IEC 17024) – сертифікація персоналу;
- ДСТУ EN ISO/IEC 17021-1 (ISO/IEC 17021-1) – сертифікація систем управління або

в) для неакредитованих ООВ – рішенням регулятора (для відповідної регульованої сфери) або власника схеми (для нерегульованої сфери) про можливість залучення таких ООВ до оцінювання відповідності на субпідрядних засадах.

2. Розроблено проект змін до МТ 07:2014 Управління компетентністю персоналу щодо щорічного формального уповноваження персоналу з сертифікації для виконання функцій в процесі сертифікації та проект наказу ВГО «Жива планета» щодо уповноваження персоналу з сертифікації для виконання функцій в процесі сертифікації.

3. Розроблено проект змін до Настанови з якості НЯ 01:2014 щодо актуалізації нормативних посилань.

4. Розроблений проект форми «Реєстр чинних екологічних сертифікатів» для розміщення на сайті ООВ з врахуванням вимог п. 7.8 б) ДСТУ EN ISO/IEC 17065, згідно якої буде оновлено електронний реєстр екологічних сертифікатів на сайті OEM. Оновлений реєстр включає посилання на НД, на відповідність якому сертифікована продукція, та виключає сертифікати, що втратили чинність:

Реєстр чинних екологічних сертифікатів

Будівельні матеріали та вироби			
Організація - користувач	НД на відповідність до якого (их) продукція сертифікована згідно ДСТУ ISO 14024	Термін дії сертифікату	Сертифікат
<u>ТОВ «ЗАВОД СТЕКО»</u>	СОУ OEM <u>08.002.16.050:2016</u> Блоки віконні. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу	07.02.2017- 06.02.2020	<u>UA.08.002.455</u>

5. Розроблено зміни МТ 06:2014 Порядок розгляду скарг та апеляцій щодо уточнення повноважень з ухвалення та затвердження складу Апеляційної комісії. Зокрема, п. 3.5 викладено в такій редакції:

«п. 3.5 апеляційна комісія; АК

Комісія, яка створена з метою розгляду спірних питань, що виникають в діяльності ООВ, пов'язаній з проведенням екологічної сертифікації продукції. Склад АК ухвалюється рішенням Координаційної ради з екологічного маркування за поданням її членів та затверджується наказом ВГО «Жива планета».

6. Здійснюється планова перевірка екологічних критеріїв згідно спільному плану ТК 82 та OEM від 11.01.2017 р. по перевірці екологічних критеріїв оцінювання життєвого циклу OEM (розроблених згідно ДСТУ ISO 14024) у 2017-2018 рр. Для здійснення перевірок наказами по ТК 82 створені робочі групи.

Відповідно наказу по ТК 82 від 16 серпня 2017 р. № 4/17/ТК 82 утворено робочу групу з перевірки екологічних критеріїв системи екологічної сертифікації та маркування згідно ДСТУ ISO 14024:2002 (ISO 14024:1999, IDT) на будівельні матеріали та вироби у складі:

Керівник робочої групи:

Дюжилова

Наталія Олександрівна

к.т.н., директор ДП «Український науково-дослідний і проектно-конструкторський інститут будівельних матеріалів та виробів»

Секретар:

Бузан

Галина Сергіївна

начальник відділу стандартизації Інституту екологічного управління та збалансованого природокористування

Члени робочої групи:

Богдан

Дмитро Васильович

Президент Всеукраїнської спілки об'єднань громадян «Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування»

Берзіна

Світлана Валеріївна

президент ВГО «Жива планета», заступник голови ТК 82

Перминова
Світлана Юріївна

директор Центру екологічної сертифікації та
маркування (ОС) ВГО «Жива планета»

Багаєва
Тетяна Юріївна

старший науковий співробітник лабораторії
силікатних матеріалів ДП «Український
науково-дослідний і проектно-
конструкторський інститут будівельних
матеріалів та виробів»

Відповідно наказу по ТК82 від 18 серпня 2017 р. № 5/17/ТК 82 утворено
робочу групу з перевірки екологічних критеріїв системи екологічної
сертифікації та маркування згідно ДСТУ ISO 14024:2002 (ISO 14024:1999, IDT)
на харчові продукти у складі:

Керівник:

Сухенко
Владислав Юрійович

д.т.н., професор, завідувач кафедри
стандартизації та сертифікації
сільськогосподарської продукції Національного
університету біоресурсів та
природокористування України

Секретар:

Бузан
Галина Сергіївна

начальник відділу стандартизації Інституту
екологічного управління та збалансованого
природокористування

Члени робочої групи:

Берзіна
Світлана Валеріївна

президент ВГО «Жива планета», заступник
голови ТК 82

Шапошнік
Володимир Миколайович

старший викладач кафедри стандартизації та
сертифікації сільськогосподарської продукції
Національного університету біоресурсів та
природокористування України

Марченко
Тетяна Валеріївна

аспірант кафедри стандартизації та сертифікації
сільськогосподарської продукції Національного
університету біоресурсів та
природокористування України

Перекліта
Юлія Ігорівна

аспірант кафедри стандартизації та сертифікації
сільськогосподарської продукції Національного
університету біоресурсів та
природокористування України

Станом на 21.08.2017 р. проведена перевірка СОУ OEM
08.002.03.016:2009. Мед натуральний. Екологічні критерії оцінювання
життєвого циклу та СОУ OEM 08.002.03.057:2009 Шпалери. Екологічні
критерії оцінювання життєвого циклу, які набули чинності з 28.12.2009 р.

За результатами перевірки запроваджено процедуру перевидання
критеріїв зі змінами. Зміни до зазначених критеріїв заплановано впровадити у
термін до 01.10.2017 р.

Картавцева О.М., який зазначив що OEM здійснює оцінювання продукції, і виходячи з цього до субпідрядних робіт з оцінки відповідності може залучати органи оцінки відповідності та лабораторії. У зв'язку з цим, він запропонував із процедури залучення, оцінювання та моніторингу субпідрядників OEM виключити вимоги до субпідрядників щодо акредитації згідно:

- ДСТУ EN ISO/IEC 17020 (ISO/IEC 17020) – інспектування;
- ДСТУ EN ISO/IEC 17024 (ISO/IEC 17024) – сертифікація персоналу;
- ДСТУ EN ISO/IEC 17021-1 (ISO/IEC 17021-1) – системи менеджменту.

ВИРІШИЛИ:

1. Схвалити та рекомендувати до упровадження презентовані проекти документів СУЯ та зміни до чинних документів:

а) проект Методики «Управління зовнішніми ресурсами (субпідряд)» (із врахуванням пропозицій Картавцева О.М.);

б) зміни до МТ 07:2014 Управління компетентністю персоналу;

в) реєстр чинних екологічних сертифікатів в оновленій редакції без змін та доповнень;

г) зміни до МТ 06:2014 Порядок розгляду скарг та апеляцій;

д) зміни до НЯ 01:2014 щодо актуалізації нормативних посилань;

2. Інформувати на наступному засіданні Координаційної ради про результати:

а) розгляду НААУ вжитих OEM коригувальних дій;

б) перевірки та перегляду екологічних критеріїв оцінювання життєвого циклу згідно плану перевірки на 2017 рік.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» – 12, «проти» – 0, утримались – 0.

Рішення прийнято.

Питання №6. Розгляд та обговорення перед прийняттям проекту СОУ OEM 913.06:201X Система екологічної сертифікації та маркування згідно ДСТУ ISO 14024:2002 (ISO 14024:1999, IDT). Терміни та визначення понять.

СЛУХАЛИ:

Берзіну С.В., яка інформувала, що з метою вдосконалення системи екологічної сертифікації та маркування згідно ДСТУ ISO 14024:2002 (ISO 14024:1999, IDT), ТК 82 розроблений стандарт СОУ OEM 913.06:201X Система екологічної сертифікації та маркування згідно ДСТУ ISO 14024:2002 (ISO 14024:1999, IDT). Терміни та визначення понять.

Стандартом впорядковані терміни та визначення понять системи, із врахуванням документації СУЯ, оновлених редакцій стандартів ДСТУ ISO 14021, ДСТУ ISO 14024, ДСТУ ISO 14040 та ДСТУ ISO 14050, та з урахуванням ДСТУ 1.1, ДСТУ 1.5, ДСТУ 3966:2009.

Мета цього стандарту – сприяти розвитку та уніфікації термінології системи екологічної сертифікації та маркування згідно ДСТУ ISO 14024:2002 (ISO 14024:1999, IDT).

Стандарт містить терміни та визначення основних понять, потрібних для проведення екологічної сертифікації та маркування, наглядання за сертифікованою продукцією, застосування екологічного маркування, побудови,

викладання, перегляду та упровадження екологічних критеріїв оцінювання життєвого циклу, налагоджування взаємозв'язків між суміжними сферами діяльності, забезпечування відповідності екологічним критеріям національних і регіональних програм екологічного маркування I типу.

В обговоренні прийняли участь: Салій І.М., Картавцев О.М., Антонов А.В., Черненко В.В.

ВИРІШИЛИ:

1. Схвалити та рекомендувати до упровадження з 01.10.2017 СОУ OEM 913.06:201X Система екологічної сертифікації та маркування згідно ДСТУ ISO 14024:2002 (ISO 14024:1999, IDT). Терміни та визначення понять.

2. OEM долучити до проекту редагування стандарту перед прийняттям зацікавлених членів Координаційної ради (Картавцев О.М., Антонов А.В., Куруленко С.С.).

ГОЛОСУВАЛИ: «за» – 12, «проти» – 0, утримались – 0.

Рішення прийнято.

СЛУХАЛИ:

Берзіну С.В., яка інформувала, що ВГО «Жива планета» продовжує впровадження інформаційних заходів, спрямованих на роз'яснення значення та популяризацію екологічного маркування згідно ДСТУ ISO 14024.

Відповідні тренінги відбудуться в рамках проведення:

X Міжнародного інвестиційного форуму «Таврійські горизонти: співпраця, інвестиції, економічний розвиток», 30 вересня, м. Нова Каховка;

Міжнародного форуму INNOVATION MARKET, 21 листопада, м. Київ, МВЦ.

ВИРІШИЛИ: Інформацію Берзіної С.В. прийняти до відома.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» – 12, «проти» – 0, утримались – 0.

Рішення прийнято.

Протокол вела:

Берзіна С.В.